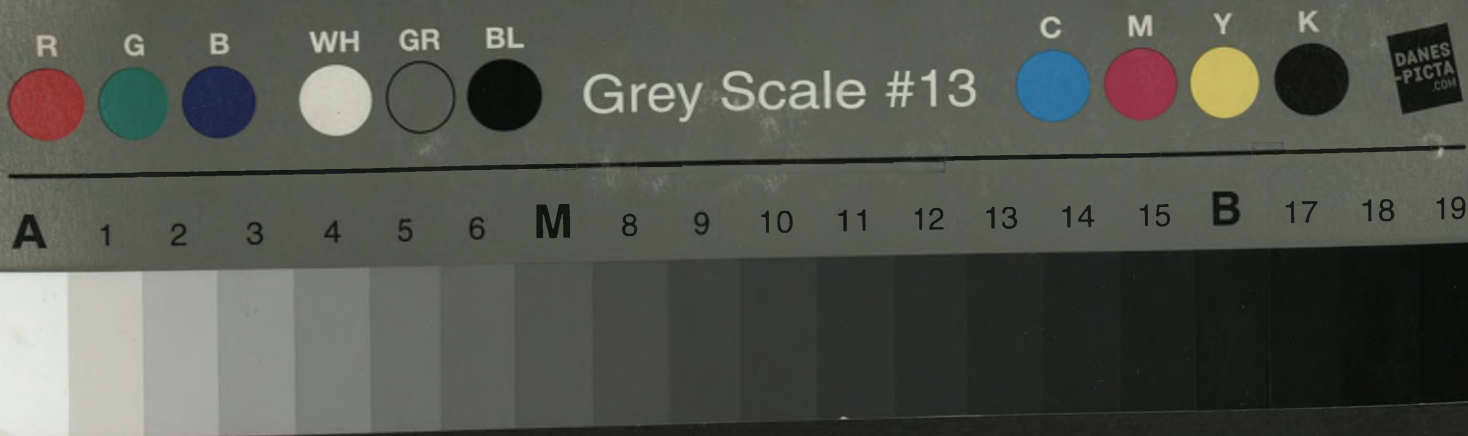

3 34 ✓

PROGRAM KURSU Szkoły Podchorążych Rezerwy Piechoty

Zeszyt VI

T A K T Y K A

Szkoła Podchorążych Rezerwy Piechoty
Zambrów 1938 r.

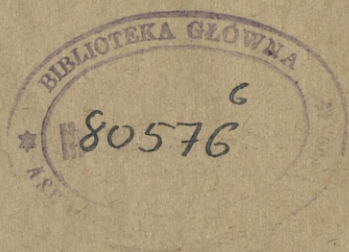
3 34 ✓

PROGRAM KURSU **Szkoły Podchorążych** **Rezerwy Piechoty**

Zeszyt VI

T A K T Y K A

Szkoła Podchorążych Rezerwy Piechoty
Zambrów 1938 r.

TAKTYKA

WSKAZÓWKI METODYCZNE

Przedmiot taktyki ma być przeprowadzony w formie wykładów, ilustrowanych rysunkami na tablicy.

Położyć szczególny nacisk na dobór wykładowcy, którym powinien być oficer o dużej dozie wiedzy i doświadczenia. Ten wykładowca może pochodzić z poza grona instruktorów danego kursu.

Wykłady powinny ujmować zagadnienia taktyczne na szczeblu W.J. tylko w ramach ogólnych, natomiast poszczególne formy działań w sensie więcej szczegółowym nie powinny przekraczać szczebla batalionu.

Dla podnoszenia wartości o znaczeniu dowódczym i wychowawczym należy prowadzić wykłady jaknajwięcej obrazowo, ilustrując je o ile to tylko możliwe przykładami na szczeblu dowódcy plutonu.

Program ten nie ujmuje działań dywersyjnych, które należy również rozpracować opierając się na odnośnych instrukcjach (I.B. cz. V).

L e k c j a 1.

- Charakterystyka piechoty.
- Bitwa współczesna.
- Cel walki — zniszczenie żywych sił wroga.
- Rola piechoty i jej uzbrojenie organiczne.
- Siła wojsk: — morale, liczebność, wyszkolenie, wyposażenie techniczne.
- Rola dowódcy — planowość działania, przewidywanie.
- Zasady rozkazodawstwa:
 - czynniki decyzji: zadanie, położenie, teren,
 - decyzja (forma decyzji).
 - wykonanie,
 - sprawdzenie.
- Meldunki, raporty, incjatywa podwładnych.
- Łączność techniczna i taktyczna — znaczenie łączności w walce, jej wpływ na dowodzenie i na skoordynowanie wysiłku.
- Ogólne określenie: — taktyka, operacja.
- Związki taktyczne: jednostki niesamodzielne, samodzielne oddziały wydzielone, Wielkie jednostki, Grupy Operacyjne, Armie.

L e k c j a 2.

Rozpoznanie

- Cel: — zbieranie wiadomości o nplu stosowane stale i przy każdym rodzaju działań.
- Rodzaje rozpoznania i środki:
 - a) dalekie — lotnictwo, zagony broni pancernej, kawaleria, wywiad.
 - b) bliskie — lotnictwo, kawaleria (dywizyjna), oddziały zmotoryzowane, cykliści, piesze.
 - c) bojowe — obowiązuje na każdym szczeblu — obserwacją, patrolami, walką.
- Ubezpieczenie.
 - Cel: uniknięcie zaskoczenia i czas dla decyzji d-cy oraz przygotowania oddziału.

- Siły oddziałów ubezpieczających (maksimum 1-3).
- Rola oddziałów ubezpieczających — odpowiedzialność.

— Różnica ubezpieczeń w poszczególnych działaniach: marsz, postój, natarcie, pościg, obrona, opóźnianie, odwrót.

L e k c j a 3.

M a r s z e

— Rodzaje: podróżny, forsowny, ubezpieczony — w dzień, w nocy.

— Tempo marszu, wysiłek dzienny, marsz forsowny (zmniejsz. odpocz.).

— Ulgi marszowe, odpoczynki, wydawanie strawy, nogi piechura, stosowanie śpiewu, higiena marszu (picie wody).

— Dyscyplina marszu, rola d-cy plutonu obowiązki przed, w czasie i po marszu.

— Formowanie kolumny, zbiórki, punkty przejścia, podprowadzanie.

— Marsz ubezpieczony:

— Rozczłonkowanie, człon, odległości.

— Ubezpieczenia — czołowe, straż przednia i jej człon.

— boczne (straż boczną ruchoma i stała).

— tylne (straż tylną i jej człon).

— Miejsce d-ców poszczególnych członów.

— Łączność wewnątrz kolumn i między członami.

— Rozmieszczenie broni przydzielonych.

— Różnica w marszu w dzień i w nocy.

— Opl., oppanc. i opgaz. w marszu.

L e k c j a 4.

P o s t o j e

— Cel: postój rodzaje postoju: kwatery, biwaki, kwatero-biwaki.

— Postój z dala od npla: przygotowanie, oddziały kwaterunkowe, zajmowanie kwater, miejsce zbiórki, plac alarmowy, opl. bierna, maskowanie, ubezpieczenie postoju (warty wewnętrzne), służba ochronna i informacyjna.

Postój ubezpieczony:

— Rodzaje czat: — marszowe, bojowe, zwarte.

— Rozmieszczenie oddziałów, place alarmowe, warty zewnętrzne, oddziały pogotowia, oppanc., opl., opgaz., służba kontrolna, ochronna, informacyjna.

— Ubezpieczenie: czaty zwarte (linia czuwania, linia placówek, linia oporu czat, odwód czat, artyleria czat).

— Zadanie czat. Walka czat: alarmowanie oddziałów, powstrzymanie npla do czasu wkroczenia odwodu czat i sił głównych.

Lekcja 5.

Natarcie

— Cel natarcia — zdobycie terenu.

— Kolejne etapy natarcia: rozpoznanie, nawiązanie styczności, zajęcie podstawy wyjściowej (cechy podstawy wyjściowej), wsparcie ogniowe, przeprowadzenie natarcia, odległość szturmowa, szturm.

— Ugrupowanie w natarciu — głębokość, rzuty, rola odwodu, współdziałanie z sąsiadami, łączność w natarciu.

— Zasady natarcia: parcie wprzód, stałe współdziałanie ruchu i ognia, dążenie do rozstrzygnięcia przez szturm.

— Wykorzystanie natarcia: utrzymanie terenu, utrzymanie styczności z nplem (ogniowe i oddziałami), gotowość do odparcia przeciwnuderzeń i przeciwnatarć.

— Natarcie z czołgami — współdziałanie z piechotą, wyruszenie z piechotą, wyruszenie opóźnione, utrzymanie łącz. z czołgami.

— Natarcie z kolumny: torowanie drogi, niszczenie przeszkód, zwalczanie źródeł ogniowych. Rola piechoty — zajmowanie terenu w ścisłym współdziałaniu.

Pościg

— Cel — wykorzystanie osiągniętego sukcesu dla całkowitego pobicia npla i uniemożliwienie nplowi oporu.

— Szybkość działania na zasadniczych kierunkach.

— Tworzenie kolumn pościgowych.

— Inicjatywa d-ców w utrzymaniu styczności.

— Działanie na skrzydła i tyły.

— Rola oddziałów szybkich (broń pancerna, oddziały zmotoryzowane, kawaleria, lotnictwo).

— Natarcie z kolumny — rozwijanie się automatyczne, szybkie, wsparcie natychmiast bronią przydzieloną.

Lekcja 6.

Obrona

— Cel obrony: — utrzymanie terenu i zadanie nplowi dużych strat. Istota obrony — ekonomia sił. Zasady obrony — wytrwać na stanowiskach do śmierci.

— Środki obrony: — wybór terenu, przeszkody naturalne i sztuczne, umocnienie terenu, zorganizowanie ogni, zależność przygotowań od czasu i materiału.

— Ugrupowanie:

- linia czat (przesłanianie),
- pozycja głównego oporu,
- stanowiska odwodu i artylerii.

— Odcinek batalionu w obronie — dokładnie:

— szkielet ogniowy (ogień dalekie, zapora główna, ogień boczny, ckm milczące, zapory ryglowe).

— ugrupowanie: punkty oporu, odwód boczny, szerokość i głębokość ugrupowania, rozmieszczenie broni ppanc.

— przeprowadzenie obrony: — walka na przedpolu, walka na pozycji, rola odwodu, przeciwuderzenie.

— Odcinek obrony pułku — ogólnie:

- pojęcie szerokości i głębokości ugrupowania,
- rola odwodu, manewr ogniowy.

L e k c j a 7.

O d w r ó t

— Cel dwrotu: — niedopuszczenie do rozbicia i zorganizowanie oporu na dogodniejszej pozycji.

— Oderwanie się od npla, akcja wypadowa, oddziały styczności.

— Ugrupowanie w odwrocie, straż tylna, prowadzenie walk opóźniających.

— Niedopuszczenie do związania, poświęcenie części sił.

— Łatwość paniki, rola d-ców w opanowaniu oddziałów.

— Opl., oppanc.

— Zagrożenie skrzydeł, przebijanie się w wypadku odcięcia.

— Współdziałanie broni i między oddziałami w odwrocie.

L e k c j a 8.

Walki w specjalnych warunkach

Noc. — Dodatnie strony: wyeliminowanie nieprzyjacielskiego lotnictwa i broni pancernej z działania, mała skuteczność ognia, wrażenie jakie robi na nplu, łatwość zaskoczenia, możliwość uzyskania sukcesu słabszymi siłami.

— Ujemne strony: trudność utrzymania kierunku co przywiązuje do dróg, utrzymywanie porządku, powstawanie paniki, trudność dowodzenia, niemożność wsparcia ogólnego działań.

— Sposób działania: zwarte utrzymanie oddziałów w samej chwili uderzenia, d-cy muszą trzymać oddziały w ręku. Schodzenie z dróg w pobliżu npla. Niedopuszczenie do zaskoczenia. W każ-

dej chwili dążenie do uderzenia wręcz. Wyznaczenie krótkich celów. Stosowanie ubezpieczeń bezpośrednich (na krótkie odległości), rozpoznanie bliskie. Konieczność utrzymania łączności (znaki) dla uniknięcia wzajemnego ostrzeliwania się oddziałów. Artyleria wspiera ogniem bezpośrednim — poszczególnymi działaniami przydzielonymi piechocie.

Las. — Warunki zbliżone do nocnych dają również lepsze możliwości dla słabszych technicznie czy liczebnie. Sposób działania, jak w nocy z tym, że istnieje łatwość manewrowania odwodami. Polany i skraje lasów dają normalne warunki ogniowe i przykrycie tyłów, lecz są łatwym celem. Należy unikać grupowania się na samym skraju. Łatwość wykonania zasadzek i zaskoczenia.

Miejscowości.

— Drewniane mają mniejsze znaczenie ze względu na łatwość podpalenia.

— Murowane odgrywają poważną rolę w działaniach. Walka w miejscowościach jest trudna, małe miasta należy zdobywać pośrednio działaniami okrążającymi, wielkie miasta przy opanowywaniu stwarzają następujące trudności:

— Akcja ogólna rozkłada się na działania poszczególnych oddziałów, trudność dowodzenia i łączności, niemożność wsparcia ogniowego akcji wewnątrz miasta poza działaniem z bezpośredniej odległości przydzielonymi działaniami, konieczność ścisłego współdziałania saperów. Ograniczone działanie czołgów.

— Obrona w mieście ogranicza użycie środków ogniowych, natomiast daje dobre oparcie przed lotnictwem, bronią pancerną i ogniem npla; stwarza warunki do uporczywej walki małych oddziałów. Długotrwałość obrony zależy od możliwości zaopatrywania, obejście czy częściowe wdarcie się npla w system obrony nie odgrywa zasadniczego znaczenia. Zawalenie domu też nie przesądza obrony (Alkazar — Warszawa).

Lekcja 9.

Forsowanie

— Cel: przekroczenie przeszkody przez zaskoczenie lub siłą.

— Przygotowanie:

— wybór kilku miejsc równoczesnego i pozornego forsowania.

— dowieszenie sprzętu do przeprawy.

— ugrupowanie środków ogniowych wsparcia.

— ugrupowanie oddziałów do forsowania, kolejne rzuty i fale przeprowadzane.

— Wykonanie forsowania:

— przeprawienie pierwszej fali przez zaskoczenie lub siłą,

— przeprawienie dalszych fal,

— opanowanie bliskiego przedmościa,

— opanowanie właściwego przedmościa i utrzymanie,

— budowa mostu pontonowego,

— przeprawienie gros sił forsujących,

— rozszerzenie przedmościa i utrzymanie do czasu

rozpoczęcia właściwych działań.

— Technika forsowania:

— rola saperów w forsowaniu, kierownictwo techniczne,

— środki przeprowowe (pontony, pływaki, łodzie saperskie, łodzie gumowe, tratwy, kładki),

— udział piechoty:

pomoc robocza, podział na fale, sposób załadowania, przeprawy i wylądowania, zachowanie się na drugim brzegu, zadania taktyczne. Równoczesne wykorzystanie brodów (rozpoznanie — natarcie przez bród).

Lekcja 10.

Kawaleria

— Charakterystyka: — zdolność szybkiego poruszania się, działanie w szyku konnym na psychikę, duża wrażliwość na ogień, słaba siła przebojowa, mała zdolność utrzymania terenu, mała zdolność do walk nocnych, czułość na działania lotnicze i broni pancernej.

— Typowe działania kawalerii: — rozpoznanie, zagony, pościg, opóźnianie, osłona skrzydła.

— Piechota w walce z kawalerią. — zwalczać ogniem, opierając się o przeszkody terenowe, w otwartym terenie przyjmować walkę w odpowiednim ugrupowaniu, dającym możliwość prowadzenia ognia w każdym kierunku. Na szarżę reagować ogniem i granatem, w żadnym wypadku nie okazywać pleców — co równa się klęsce. Dobra piechota nie obawia się kawalerii w żadnym wypadku.

Lekcja 11.

Artyleria

— Charakterystyka: — artyleria nie jest bronią samodzielną stanowi siłę ogniową wspierającą broń samodzielną.

— Podział artylerii: — lekka, ciężka, najcięższa, ppanc.

plotn. Określenie kalibru, donośności, rodzaje pocisków, siła działania.

— Podział taktyczny: — artyleria przydzielona, towarzysząca, bezpośredniego wsparcia, ogólnego działania.

— Udział artylerii w różnych fazach walki:

— w obronie:

— prowadzenie ognia dalekich (nieobserwowanych),

— prowadzenie ognia obserwowanych,

— zaporą ogniową,

— wspieranie przeciwnatarć;

— w natarciu:

— przygotowanie natarcia,

— wsparcie natarcia i osłona natarcia,

— udział w utrzymaniu zdobytego przedmiotu.

— w odwrocie:

— przesłona oderwania się,

— wsparcie oddziałów opóźniających;

— w marszu:

— przydzielona i towarzysząca w poszczególnych członach.

— Sposób współpracy z piechotą:

— podległość taktyczna,

— łączność z piechotą,

— sposób stawiania i wykonywania zadań.

L e k c j a 12.

Ł ą c z n o ś ć

— Cel łączności: — umożliwienie dowodzenia przez przekazywanie rozkazów i meldunków. Nie ma dowodzenia bez łączności i nie ma zwycięstwa bez łączności.

— Sposoby utrzymania łączności: — osobista styczność d-ców, oficerowie łącznikowi, taktyczna łączność oddziałów, środki techniczne.

— Organizacja łączności: — Miejsce postoju dowództw, składnice meldunkowe, wysunięte składnice meldunkowe, placówki łączności z lotniskiem, oś łączności, dublowanie łączności.

— Działanie łączności w poszczególnych działaniach.

— W natarciu: — m.p. dowództw, składnice meldunkowe, oś łączności, zastosowanie środków techn.

— w obronie: — m.p. dowództw, łączność radiowa, telefoniczna, (sieć dowodzenia, sieć ogniowa), dublowanie, Sposób prowadzenia, inne środki łączności.

— w marszu i na postoju ubezpieczonym.

Lekcja 13.

Saperzy

- Rola saperów w wojnie nowoczesnej.
- Podział:
 - pionierzy — organicznie związani z pułkami piech.
 - saperzy — baony organicznie D.P.,
 - saperzy — oddziały specjalne wyższych związków (bataliony kolejowe, mostowe, elektrotechniczne, reflektorów itp.).
- Zadania saperów w poszczególnych działaniach:
 - w natarciu:
 - torowanie drogi przez udział w zwalczaniu umocnień npla i usuwaniu przeszkód,
 - udział w oppanc. zwłaszcza na skrzydłach natarcia.
 - odbudowa i utrzymanie komunikacji.
 - w obronie:
 - organizacja pracy w budowie umocnień,
 - budowa umocnień specjalnych (schrony, fortyfikacje, punkty obserwacyjne, przeszkody przeciwczołgowe, pola minowe itp.),
 - utrzymanie komunikacji.
 - w odwrocie (opóźnianiu):
 - planowanie i przeprowadzenie niszczeń,
 - wykonanie przeszkód (zapór),
 - ułatwienie ruchu na drogach odwrotowych.
 - w marszu — torowanie drogi przez naprawienie uszkodzeń i usuwanie zapór.
 - w forsowaniu:
 - wykonanie techniczne strony przeprawy,
 - budowa mostów.

Lekcja 14.

Broń pancerna

— Charakterystyka: — szybkość, duża siła przebojowa, mała wrażliwość na ogień, możność pokonywania przeszkód, zdolność do działań samodzielnych, duże działanie moralne.

— Cechy ujemne: — uzależnienie od dróg, niezdolność do działań nocnych i walk leśnych, mała zdolność utrzymania terenu, zależność od zaopatrzenia.

— Podział:

- broń pancerna organiczna — W.J. piech. i kawal.
- broń pancerna samodzielna — brygady i dyw. panc. i zmotoryzowane.

— Dane techniczne: — samochody pancerne, czołgi rozpoznawcze, lekkie, średnie, ciężkie — szybkość poruszania się, zdolność pokonywania przeszkód, długość kolumn.

— Współdziałanie z piechotą (kawaleria): — rozpoznanie panc.

— w natarciu: — torowanie drogi, niszczenie źródeł ogniowych npla i przeszkód, uderzenie na głębszy cel (artyleria), zwalczanie przeciwuderzeń, wykorzystanie (pościg).

— w obronie: — wykorzystanie przeciwuderzeń.

— Działania samodzielne: — zagony broni pancernej (zmotor.) na głębokie tyły, działania okrążające na skrzydła i tyły, przełamanie frontu.

— Przeciwdziałanie broni pancernej: — w dzień opierając się o przeszkody terenowe (lasy, osiedla) i zwalczanie czołgów posiadanymi środkami: w nocy — uderzenie na broń pancerną wręcz i niszczenie załóg i sprzętu. Dążyć do przepuszczenia czołgów i zwalczania piechoty oraz zaopatrzenia.

— Działanie na zagony pancerne polega na odcinaniu ich w dzień od zaopatrzenia i piechoty, a uderzeniu na nie w nocy.

Lekcja 15.

Lotnictwo

— Podział:

— rozpoznawcze — bliskiego i dalekiego rozpoznania,

— współpracy (towarzyszące) — współdziałaniu z piechotą, artylerią,

— bombowe — lekkie, ciężkie, dzienne, nocne, nurkowe,

— myśliwce — myśliwce, pościgowe dzienne, nocne,

— specjalne — transportowe (desantowe), sanitarne, łącznikowe.

— Rys techniczny: szybkość, pułap, zasięg, uzbrojenie, nośność.

— Współdziałanie w walce na ziemi:

— rozpoznanie bliskie na korzyść jednostek walczących,

— działanie szturmowe na środki ogniowe npla i ugrupowanie sił żywych,

— współpraca z artylerią (kierowanie ogniem),

— działanie niszczące na komunikacje (łączność, zaopatrzenie),

— zwalczanie lotnictwa npla na polu walki,

— utrzymanie łączności.

— Działanie samodzielne:

- rozpoznanie dalekie (na korzyść wyższych dowództw i lotnictwa),
 - zwalczanie lotnictwa npl na lotniskach i w powietrzu,
 - niszczenie obiektów wojskowych (węzłów komunikacyjnych, umocnień, magazynów, stanowisk dowództw, łączności itp.),
 - niszczenie obiektów przemysłowych,
 - bombardowanie miast dla celów moralnych.
 - Działania desantowe (jednostki specjalnie szkolone i uzbrojone):
 - poprzedzające: — przewaga w powietrzu i bombardowanie określonego rejonu,
 - wstępne: — zrzućenie jednostek spadochronowych dla uchwycenia danego terenu;
 - właściwe: — lądowanie desantu właściwego.
- Desant w pierwszym momencie jest mało odporny zanim zorganizuje się w terenie. W miarę czasu desant narasta i zwalczanie go wymaga już działań skoordynowanych.

Lekcja 16.

Zaopatrzenie i ewakuacja

- Znaczenie zaopatrywania i ewakuacji.
- Podział służby:
 - uzbrojenia — zaopatrzenia w broń, amunicję i sprzęt,
 - intendentury — zaopatrzenie w żywność, materiały pędne, umundurowanie, pieniądze,
 - zdrowia — ewakuacja sanitarna i weterynaryjna.
- Funkcjonowanie służb:
 - a) uzbrojenia:
 - w kompanii wóz amunicyjny (w walce organizują punkty amunicyjne),
 - w baonie T.B. 1 (tabor amunicyjny) — (w walce organizują punkty amunicyjne),
 - w dywizji kolumny amunicyjne (w walce organizują punkty amunicyjne),
 - wyposażenie — jednostki ogniowe: kb., rkm., ckm., działa itp.
 - b) intendentury: — zaopatrzenie w żywność:
 - w kompanii kuchnia i wóz przykuchenny (furażowy),
 - w baonie T.B. 2 kuchnie, wozy przykuchenne i furażowe,

— w pułku — tabor żywnościowy 2 sekcje: po-
biorcza i rozdzielcza),

— w dywizji — dywizyjny tabor żywnościowy,
wozy mięsne, rzeźnia (obora) park intendenty dyw.

— należności — porcja.

Zaopatrzenie w materiały pędne:

w dywizji — kolumna materiałów pędnych.

c) służba zdrowia:

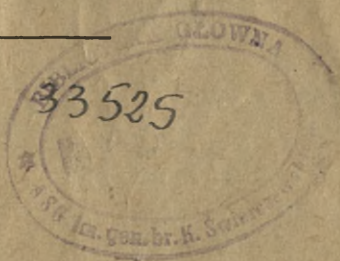
— w kompanii — patrol sanitarny,

— w baonie — lekarz z personelem i wozy sa-
nitarne — rozwija punkt opatrunkowy baonu,

— w pułku — naczelny lekarz — rozwija punkt
dla zagazowanych,

— w dywizji — szef sanitarny, kompania sani-
tarna — rozwija główny punkt opatrunkowy.

— Ewakuacja do głównego punktu opatrunkowego dywizji,
segregacja, dalsza ewakuacji, szpital polowy, czółówki sanitarne.

BIBLIOTEKA

ASG

NAUKOWA

80576⁶